

SNAS

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ AKREDITAČNÁ SLUŽBA

METODICKÁ SMERNICA NA AKREDITÁCIU

APLIKÁCIA ISO/IEC 17021 PRI AUDITOCH INTEGROVANÝCH SYSTÉMOV MANAŽÉRSTVA (IAF MD 11: 2019)

MSA-CS/10

Vydanie: 2

Aktualizácia: 0

BRATISLAVA

Január 2021

Táto metodická smernica je prekladom dokumentu IAF MD 11:2019, vydanie 2, verzia 2 IAF
MANDATORY DOCUMENT FOR THE APPLICATION OF ISO/IEC 17021-1 FOR
AUDITS OF INTEGRATED MANAGEMENT SYSTEMS

Spracoval: Ing. Martina Džubáková, PhD.

Preskúmal: Ing. Gizela Pelechová

Schválil.: Mgr. Martin Senčák

Účinnosť od: 17. januára 2021

Nadobudnutím účinnosti tejto MSA končí účinnosť MSA-CS/10 zo dňa 20.03.2014.

Táto MSA neprešla jazykovou úpravou.

Metodické smernice na akreditáciu sa nesmú rozmnožovať a kopírovať na účely predaja.

Dostupnosť MSA: [http:// www.snas.sk](http://www.snas.sk)

Medzinárodné Akreditačné Fórum, a. s. (IAF) uľahčuje obchodovanie a podporuje regulačné orgány riadením celosvetovej dohody o vzájomnom uznávaní medzi akreditačnými orgánmi (AB), aby výsledky vydané orgánmi posudzovania zhody (CAB) akreditovanými členmi IAF boli globálne akceptované.

Akreditácia znižuje riziko pre spoločnosti a ich zákazníkov tým, že im poskytuje záruku, že akreditované orgány posudzovania zhody (CAB) sú spôsobilé vykonávať práce, ktoré realizujú v rámci ich rozsahu akreditácie. Od akreditačných orgánov (CAB), ktorí sú členmi IAF a ich akreditovaných CAB sa vyžaduje, aby dodržiavali príslušné medzinárodné normy a aplikovateľné dokumenty IAF pre dôslednú aplikáciu týchto noriem.

AB, ktoré sú signatármi Multilaterálnej dohody o uznávaní (Multilateral Recognition Arrangement – MLA) IAF, sú pravidelne hodnotené menovanými tímami evaluátorov, aby bola zabezpečená dôvera v prevádzkovanie ich akreditačných programov. Štruktúra a oblasť IAF MLA sú podrobne opísané v IAF PR 4 - Štruktúra IAF MLA a schválené normatívne dokumenty.

IAF MLA je rozčlenená na päť úrovní: Úroveň 1 špecifikuje záväzné kritériá, ktoré sa vzťahujú na všetky AB, ISO/IEC 17011. Kombinácia činnosti (i) Úrovne 2 a zodpovedajúceho (ich) normatívneho(ych) dokumentu(ov) Úrovne 3 sa nazýva hlavná oblasť MLA a kombinácia relevantných normatívnych dokumentov Úrovne 4 (pokiaľ sa dá uplatniť) a Úrovne 5 sa nazýva podoblasť MLA.

- Hlavná oblasť MLA zahŕňa činnosti, ako napr. certifikácia produktov a pridružené záväzné dokumenty, napr. ISO/IEC 17065. Certifikácie vykonané CAB na úrovni hlavnej oblasti sú považované za rovnako spoľahlivé.
- Podoblasť MLA zahŕňa požiadavky posudzovania zhody, napr. ISO 9001 a špecifické požiadavky schémy, tam kde je to použiteľné, napr. ISO TS 22003. Certifikácie vykonané CAB na úrovni podoblasti sú považované za ekvivalentné.

IAF MLA poskytuje dôveru potrebnú pre akceptáciu výsledkov posudzovania zhody na trhu. Certifikácia vydaná v rámci oblasti IAF MLA orgánom, ktorý je akreditovaný AB, signatárom IAF MLA, môže byť uznaná celosvetovo, čím uľahčuje medzinárodný obchod.

OBSAH	Strana
0 ÚVOD	6
1 DEFINÍCIE	6
2 APLIKÁCIA	7
3 PRVOTNÝ AUDIT A CERTIFIKÁCIA	9
4 DOZOR A RECERTIFIKAČNÉ ČINNOSTI	9
5 POZASTAVENIE, ZÚŽENIE, ZRUŠENIE	9
PRÍLOHA 1 ROZŠÍRENÝ PRÍSTUP K AUDITU	10
PRÍLOHA 2 REDUKCIA ČASU AUDITU PRE ŠTANDARDNÝ PRÍSTUP K AUDITU	11

Vydanie č. 2. verzia 2
Vypracoval: Technický výbor IAF
Schválili: Členovia IAF
Dátum vydania: 3. júl 2019

Dátum: 15. jún 2019
Dátum aplikácie: 17. január 2021

Kontaktná osoba pre otázky: Elva Nilsen
tajomník IAF

Kontakt: telefón: +1 613 454-8159
Email: secretary@iaf.nu

ÚVOD DO ZÁVÄZNÝCH DOKUMENTOV IAF

Výraz „mal by“ sa v tomto dokumente používa na označenie uznávaných prostriedkov na splnenie požiadaviek normy. Orgán posudzujúci zhodu (CAB) môže tieto požiadavky splniť ekvivalentným spôsobom za predpokladu, že ich splnenie môže akreditačnému orgánu (AB) preukázať.

Výraz „musí“ sa v tomto dokumente používa pri tých ustanoveniach, ktoré sú pri plnení požiadaviek príslušnej normy záväzné.

**IAF ZÁVÄZNÝ DOKUMENT NA APLIKÁCIU ISO/IEC 17021-1 PRI AUDITOCH
INTEGROVANÝCH SYSTÉMOV MANAŽÉRSTVA**

Tento dokument je záväzný na dôslednú aplikáciu ISO/IEC 17021-1 certifikačnými orgánmi (CB) pri plánovaní a vykonávaní auditov integrovaných manažérskych systémov (IMS).

0 ÚVOD

0.0 Tento dokument stanovuje požiadavky na aplikáciu ISO/IEC 17021-1 pri plánovaní a vykonávaní auditov IMS a pokiaľ je to primerané, pri certifikácii systému (ov) manažérstva organizácie podľa dvoch alebo viacerých súborov kritérií/noriem auditu. Naďalej ostávajú v platnosti všetky články ISO/IEC 17021-1 a tento dokument nepridáva, či nenahrádza, žiadnu z požiadaviek v tejto normy.

0.1 Tento dokument je aplikovateľný na sektorovo špecifické ISO normy systémov manažérstva ak to vlastník schémy povoľuje. Systémy, ktoré nie sú založené na ISO, môžu tiež nájsť tento dokument užitočný pre audit integrovaného systému riadenia.

0.2 Treba upozorniť, že Prílohy na konci tohto dokumentu sú súčasťou požiadaviek a musia byť takto chápané, pokiaľ nie je uvedené inak.

1 DEFINÍCIE

Pre účely tohto dokumentu platia nasledujúce definície:

1.1 INTEGROVANÝ SYSTÉM MANAŽÉRSTVA:

Jeden systém manažérstva, riadiaci viacero aspektov výkonu organizácie s cieľom splnenia požiadaviek viac ako jednej normy manažérstva/ špecifikácie na stanovenej úrovni integrácie (1.2).

1.2 ÚROVEŇ INTEGRÁCIE:

Úroveň, do ktorej organizácia používa jeden systém manažérstva na riadenie rôznych aspektov výkonu organizácie za účelom splnenia požiadaviek viac ako jednej normy systému manažérstva/špecifikácie. Úroveň integrácie sa môže pohybovať od kombinovaného systému, spájajúci samostatné procesy systémov manažérstva pre každý súbor kritérií auditu / každú normu, až po integrovaný systém manažérstva, zdieľajúci jednotný systém dokumentácie, prvky systému manažérstva a zodpovednosti.

1.3 AUDIT INTEGROVANÉHO MANAŽÉRSKEHO SYSTÉMU:

Audit systému manažérstva organizácie podľa dvoch alebo viacerých súborov kritérií/noriem, vykonávaný v tom istom čase (súčasne).

1.4 TYPY PRÍSTUPOV AUDITU

1.4.1 Štandardný prístup k auditu integrovaných manažérskych systémov

- a) Audit vykoná jeden alebo viacerí audítori.
- b) Audítori sú kvalifikovaní na jednu alebo viac noriem / špecifikácií systému manažérstva relevantných pre rozsah auditu.

1.4.2 Rozšírený prístup k auditu (Extended Audit Approach - EAA) integrovaných systémov manažerstva

- a) EAA sa uplatňuje len v organizáciách s plne integrovanými systémami manažerstva (pozri kritériá v prílohe 2).
- b) Audit vykoná jeden alebo viacerí audítori.
- c) Audítori sú kvalifikovaní na jednu alebo viac noriem / špecifikácií systému manažerstva relevantných pre rozsah auditu.
- d) EAA uplatňuje pred auditom povinné plánovacie stretnutie vedúceho audítora (obsah je uvedený v prílohe 1).
- e) Len vedúci audítor vykoná audit kapitoly 4, 5, 6, 9 a 10 (noriem / špecifikácií systému manažerstva podľa Štruktúry na vysokej úrovni) integrovaného systému manažerstva.

Poznámka: Kritériá auditu sú normy systému manažerstva používané ako základ pre posudzovanie zhody a certifikáciu (napríklad ISO 9001, ISO 14001, ISO/IEC 20000, ISO 22000, ISO/IEC 27001, atď.).

2 APLIKÁCIA

2.1 Certifikačný orgán musí identifikovať a uplatniť štandardný (2.2) alebo rozšírený prístup k auditu (2.3) a zabezpečiť, aby:

2.1.1 pri určovaní programu auditu bola braná do úvahy úroveň integrácie systému(ov) manažerstva;

2.1.2 plány auditu pokrývali všetky oblasti a činnosti aplikovateľné na každú normu/špecifikáciu systému manažerstva, zahrnutú v rozsahu auditu;

2.1.3 audítorský tím ako celok splňal požiadavky na kompetentnosť, stanovené certifikačným orgánom, pre každú technickú oblasť, tak ako je to relevantné pre každú normu/špecifikáciu systému manažerstva, zahrnutú v rozsahu auditu IMS;

2.1.4 audit bol vedený vedúcim tímom, kompetentným minimálne pre jednu z auditovaných noriem/špecifikácií (ISO/IEC 17021-1:2015, poznámka v 9.2.2.1.2). Vedúci audítorského tímu mal pri používaní rozšíreného audítorského prístupu (EAA) dodatočnú kompetentnosť pri uplatňovaní metódy EAA (príloha 1);

2.1.5 bol vyčlenený dostatočný čas na vykonanie úplného a efektívneho auditu systému manažerstva organizácie podľa noriem/ špecifikácií systému manažerstva zahrnutých v rozsahu auditu.

2.2 Štandardný prístup k auditu: Na stanovenie času auditu pre audit integrovaného systému manažerstva (IMS) zahŕňajúci dve alebo viac noriem/špecifikácií systému manažerstva, napríklad A + B + C, certifikačný orgán musí:

- a) vypočítať požadovaný čas auditu pre každú normu/špecifikáciu systému manažerstva samostatne (s uplatnením všetkých príslušných faktorov uvedených v príslušných aplikačných dokumentoch a/alebo pravidlami schémy pre každú normu, napr. IAF MD 4, IAF MD5, ISO/TS 22003, ISO/IEC 27006);
- b) vypočítať počiatočný údaj T pre trvanie auditu integrovaného systému manažerstva sčítaním jednotlivých častí (napríklad $T = A + B + C$);

c) upraviť hodnotu počiatocného údaju tak, že zoberie do úvahy faktory, ktoré môžu predĺžiť alebo skrátiť (pozri Prílohu 1) čas potrebný na audit.

Faktory na skrátenie musia zahŕňať, ale neobmedzujú sa len na:

- i) mieru, do akej je systém manažérstva organizácie integrovaný;
- ii) schopnosť pracovníkov organizácie odpovedať na otázky, týkajúce sa noriem viac ako jedného systému manažérstva; a
- iii) dostupnosť audítora (ov) kompetentných na auditovanie viac ako jednej normy/specifikácie systému manažérstva.

Faktory na predĺženie musia zahŕňať, ale neobmedzujú sa len na:

- i) komplexnosť auditu IMS v porovnaní s auditmi jednotlivých systémov manažérstva.

d) informovať klienta, že trvanie auditu IMS na základe deklarovanej úrovne integrácie systému manažérstva organizácie môže podliehať úpravám na základe potvrdenia úrovne integrácie v prvej etape a pri nasledujúcich auditoch.

2.2.1 Audit integrovaného systému manažérstva môže viesť k predĺženiu času, tam kde je výsledkom skrátenie času, toto skrátenie by nemalo prekročiť 20 % počiatocného údaja T (2.2.b).

2.3 Rozšírený prístup k auditu: Pre určenie času auditu pre audit IMS, ktorý zahŕňa dva alebo viac noriem/specifikácií systému manažérstva, s použitím rozšíreného prístupu auditu je potrebné:

- a) vypočítať požadovaný čas auditu pre každú normu/specifikáciu systému manažérstva samostatne (s uplatnením všetkých príslušných faktorov uvedených v príslušných aplikačných dokumentoch a/alebo pravidlami schémy pre každú normu, napr. IAF MD 4, IAF MD 5, ISO/TS 22003, ISO/IEC 27006);
- b) zvoliť najdlhší čas auditu jednej z noriem IMS a následne pripočítať 50% času auditu každej ďalšej normy $T = A + 0,5 B + 0,5 C + \dots$ ak $A > B$ aj C ; a
- c) finálne potvrdenie trvania auditu vykonať na plánovacom stretnutí (2.4), nebude však nižšie ako to, ktoré sa získalo uplatnením metodiky predchádzajúcich odrážok.

2.4 Pri vypracovávaní programu auditov a plánov auditov integrovaného systému manažérstva musia byť brané do úvahy existujúce aplikačné dokumenty (napríklad Záväzné dokumenty IAF) týkajúce sa auditov podľa noriem/specifikácií systému manažérstva. Ak sa prijme EAA, je potrebné uskutočniť plánovacie stretnutie s klientom, aby bolo možné plne pochopiť IMS a jeho úroveň integrácie (na toto plánovacie stretnutie sa môže požiť 20-percentného času mimo pracoviska). Záznamy z plánovacieho stretnutia sa musia uchovávať.

2.5 Auditované musia byť všetky aplikovateľné požiadavky každej normy/specifikácie systému manažérstva, týkajúce sa rozsahu integrovaného systému manažérstva.

2.6 Hodnota východiskového bodu na určenie času auditu a zdôvodnenie zvýšenia alebo zníženia sa musí zdokumentovať.

2.7 Správy z auditu musia byť integrované pre oba prístupy, pokiaľ sa to nevyžaduje inak, s ohľadom na auditované systémy manažérstva. Každé zistenie uvedené v integrovanej správe musí byť spätne vysledovateľné k aplikovateľnej norme (ám)/specifikácii (ám) systému manažérstva.

2.8 Certifikačný orgán musí zväžiť dopad, aký má nezhoda zistená v jednej z noriem/špecifikácií systému manažérstva na zhodu s normou (ami)/špecifikáciou (ami) v druhom systéme manažérstva. Ak organizácia nespĺňa jednu zo spoločných požiadaviek IMS, nezhoda sa vzťahuje na celý IMS. Ak organizácia nespĺňa jednu špecifickú požiadavku, nezhody ovplyvňujú IMS len vzhľadom na túto normu.

2.9 Certifikačný orgán musí pri vykonávaní auditov s viacerými miestami zväžiť metódu výpočtu pre audit organizácii viacerými miestami (MD 1, časť 6)

3 PRVOTNÝ AUDIT A CERTIFIKÁCIA

3.1 Žiadosť klienta

Musí obsahovať informáciu týkajúcu sa úrovne integrácie, vrátane úrovne integrácie dokumentov, prvkov systému manažérstva a zodpovedností (pozri Príloha 2).

3.2 Prvá etapa auditu

Počas prvej etapy auditu musí auditorský tím potvrdiť úroveň integrácie integrovaného systému manažérstva a výsledok plánovacieho zasadnutia v prípade EAA (2.3). Vedúci audítor potvrdí úroveň integrácie - pozri prílohu 1. Certifikačný orgán musí mať v prípade potreby proces revízie a úpravy trvania auditu, stanoveného na základe informácií, poskytnutých vo fáze žiadosti.

4 DOZOR A RECERTIFIKAČNÉ ČINNOSTI

Certifikačný orgán musí potvrdiť, že úroveň integrácie ostáva v priebehu celého certifikačného cyklu nezmenená na zabezpečenie, že stanovené doby trvania auditu sú stále aplikovateľné. Podrobnosti o tomto potvrdení budú zahrnuté v záznamoch auditu.

5 POZASTAVENIE, ZÚŽENIE, ZRUŠENIE

Ak certifikácia podľa jednej alebo viacerých noriem/špecifikácií systému manažérstva podlieha pozastaveniu, zúženiu alebo zrušeniu, certifikačný orgán musí preveriť dopad tejto skutočnosti na certifikáciu podľa ostatných noriem/špecifikácií systému manažérstva.

Koniec záväzného dokumentu IAF pre aplikáciu ISO / IEC 17021-1 pri auditoch integrovaných systémov manažérstva.

PRÍLOHA 1 – ROZŠÍRENÝ PRÍSTUP K AUDITU

EAA vyžaduje rozšírené plánovacie stretnutie s klientom pred konečným určením času auditu a efektívnym zostavením plánu auditu podľa procesov klienta, IMS a štruktúry klienta.

V 1. etape je potrebné doložiť spôsobilosť EAA na základe preskúmania, že:

- ciele, ktoré sa majú dosiahnuť pre jeden z aspektov činnosti organizácie (napr. environment), nebudú mať nepriaznivý vplyv na dosiahnutie cieľov pre ostatné aspekty (napr. kvalita); a
- vonkajšie a vnútorné súvislosti ovplyvňujúce schopnosť dosiahnuť zamýšľané výsledky každého aspektu činnosti organizácie, ktorý IMS riadi, nie sú v protiklade s dosahovaním výsledkov v inom súbore aspektov (definícia 1.3).

EAA plánovacie stretnutie

EAA plánovacie stretnutie sa uskutočňuje pred alebo počas prvej etapy alebo pred následným auditom pri prvom uplatnení EAA a potom, keď nastanú významné zmeny v organizácii alebo v integrovanom manažérskom systéme organizácie. Informačné a komunikačné technológie (ICT) môžu byť použité na plánovacie stretnutie v súlade s MD 4. Plánovacie stretnutie preskúmava nasledujúce vstupy:

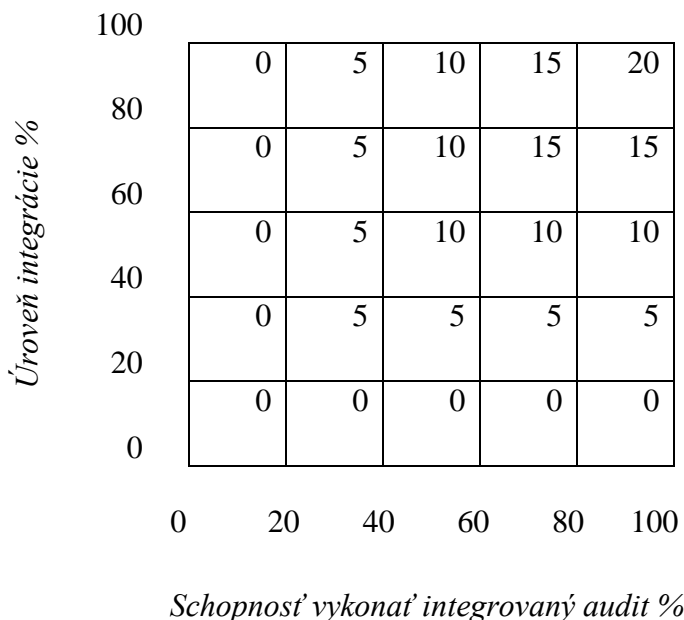
- rozsah činností spoločnosti;
- rozsah IMS a jeho zložky;
- procesy a štruktúru organizácie;
- úroveň integrácie manažérského systému;
- požiadavky na spôsobilosť audítora.

Očakávajú sa tieto výstupy:

- potvrdenie úplnej integrácie IMS;
- potvrdenie trvania auditu;
- potvrdenie kompetentnosti audítorského tímu;
- plán auditu.

PRÍLOHA 2 – REDUKCIA ČASU AUDITU PRE ŠTANDARDNÝ PRÍSTUP K AUDITU

Obrázok 1

Obrázok 1: Tento obrázok znázorňuje redukciu (%) trvania integrovaného auditu v zmysle nasledujúcich vzťahov:

Vertikálna os: úroveň integrácie systému manažérstva organizácie (pozri nižšie), ktorá by mala zahŕňať posúdenie schopnosti auditovaného subjektu odpovedať na mnohoaspektové otázky. Systém manažérstva je integrovaný vtedy, keď organizácia používa jeden jediný systém manažérstva na riadenie rôznych aspektov výkonu organizácie. Je charakterizovaný (ale neobmedzuje sa len na):

1. integrovaný súbor dokumentácie, vrátane pracovných inštrukcií na dobrej úrovni vývoja, ako je primerané;
2. preskúmania manažmentom, ktoré berú do úvahy celkovú podnikateľskú stratégiu a zámer;
3. integrovaný prístup k interným auditom;
4. integrovaný prístup k politike a cieľom;
5. integrovaný prístup k systémovým procesom;
6. integrovaný prístup k mechanizmom na zlepšenie, (nápravné a preventívne činnosti; meranie a neustále zlepšovanie); a,
7. integrovaná podpora vedenia a zodpovednosti.

Certifikačný orgán musí na základe rozsahu, do akého systém manažérstva organizácie spĺňa hore uvedené kritériá, rozhodnúť o percente úrovne integrácie.

Horizontálna os: Rozsah, udávaný ako pomer, ktorý je potrebné vynásobiť koeficientom 100 za účelom dosiahnutia rozsahu vyjadreného v percentách, do akého sú jednotliví členovia audítorského tímu kvalifikovaní:

$$\frac{100 ((X1 - 1) + (X2 - 1) + (X3 - 1) + (Xn - 1))}{Z(Y - 1)},$$

kde

X1, 2, 3...Xn je počet noriem, na ktoré je audítor kvalifikovaný a ktoré sú relevantné pre rozsah integrovaného auditu;

Y je počet noriem systému manažérstva, ktoré budú zahrnuté v integrovanom audite;

Z je počet audítorov.

Príklad:

Integrovaný audítorský tím troch audítorov, zahŕňajúci tri rôzne normy systému manažérstva. Jeden audítor je kvalifikovaný na všetky tri normy; jeden audítor je kvalifikovaný na dve z noriem a ďalší audítor je kvalifikovaný na jednu normu.

Percento, ktoré je potrebné použiť pre horizontálnu os, je:

$$\frac{100 ((3 - 1) + (2 - 1) + (1 - 1))}{3(3 - 1)} = 50 \%$$

Dostupnosťou kompetentnosti každého audítora na viac ako jeden súbor kritérií/noríem auditu stúpa efektívnosť a do výpočtu možnej redukcie času v hore uvedenom vzorci vstupujú:

1. čas ušetrený z dôvodu jedného otváracieho a jedného záverečného stretnutia;
2. čas ušetrený vďaka vypracovávaniu iba jednej integrovanej správy z auditu;
3. čas ušetrený vďaka optimalizovanej logistike;
4. čas ušetrený na stretnutiach tímu audítorov; a,
5. čas ušetrený tým, že spoločné prvky sa auditujú súčasne, napríklad kontrola dokumentov.

Ďalšie informácie

Pre ďalšie informácie o tomto dokumente alebo iných dokumentoch IAF, kontaktujte ktoréhokoľvek člena IAF alebo sekretariát IAF.

Podrobnosti o kontaktoch členov IAF nájdete na webových stránkach IAF: <http://www.iaf.nu>

Sekretariát:

Sekretariát spoločnosti IAF

Tel.: +1 613 454-8159

E-mail: secretary@iaf.nu

***